

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ORTAOKUL MÜZİK DERSİ
MÜFREDATINDA TÜRK MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN ÖĞRENCİ
GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ
(2006-2017 PROGRAMI, KARAMÜRSEL ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Akın KEÇECİ

**Enstitü Anabilim Dalı : Temel Bilimler
Enstitü Bilim Dalı : Müzik Bilimleri**

Tez Danışmanı: Prof. Hatice Selen TEKİN

NİSAN - 2018

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

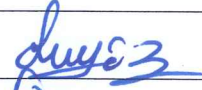
**MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI ORTAOKUL MÜZİK DERSİ
MÜFREDATINDA TÜRK MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN ÖĞRENCİ
GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ
(2006-2017 PROGRAMI, KARAMÜRSEL ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Akın KEÇECİ

Enstitü Anabilim Dalı : Temel Bilimler
Enstitü Bilim Dalı : Müzik Bilimleri

Bu tez 16.04/2018 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği / Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

JÜRİ ÜYESİ	KANAATİ	İMZA
Prof. Hatice Lelen TEKİN	BAŞARILI	
Prof. Dr. Nilgün SAZAK	BAŞARILI	
Dr. Öğr. Öğ. Ümit KILIÇ	BAŞARILI	

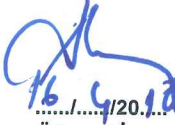
 SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	T.C. SAKARYA ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ TEZ SAVUNULABİLİRLİK VE ORJİNALLİK BEYAN FORMU	Sayfa : 1/1

Öğrencinin

Adı Soyadı	:	Akın KEÇECİ
Öğrenci Numarası	:	1460Y62009
Enstitü Anabilim Dalı	:	Temel Bilimler
Enstitü Bilim Dalı	:	Müzik Bilimleri
Programı	:	☒ YÜKSEK LİSANS ☐ DOKTORA
Tezin Başlığı	:	Millî Eğitim Bakanlığı Ortaokul Müzik Dersi Müfredatında Türk Müzik Kültürünün Öğrenci Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi (2006-2017 Programı, Karamürsel Örneği)
Benzerlik Oranı	:	%18

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,

☐ Sakarya Üniversitesi SOSYAL BİLİMLER Enstitüsü Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim. Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi beyan ederim.

16.4/2018
Öğrenci İmza

☐ Sakarya Üniversitesi SOSYAL BİLİMLER Enstitüsü Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim. Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen öğrenciye ait tez çalışması ile ilgili gerekli düzenleme tarafımda yapılmış olup, yeniden değerlendirilmek üzere sbetezler@sakarya.edu.tr adresine yüklenmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

...../...../20.....
Öğrenci İmza

Uygundur

Danışman
Unvanı / Adı-Soyadı: Prof. Hatice Selen TEKİN

Tarih:

İmza:

16.06.2018

☒ KABUL EDİLMİŞTİR

☐ REDDEDİLMİŞTİR

EYK Tarih ve No:

Enstitü Birim Sorumlusu Onayı

ÖNSÖZ

Kültürün korunması ve gelecek nesillere aktarımı milli değerlerimizin yaşatılması açısından önem arz etmektedir. Kültürünü bilen ve koruyan nesiller, milletlerin yaşaması ve geleceğe güvenle ilerlemesi bakımından gerekli görülen temel taşlardan birini oluşturmaktadır.

Meslek hayatım boyunca öğrencilerimin Türk müzik kültürüne olan mesafeleri bu çalışmanın konusunun tespitinde önemli bir etkiye sahiptir.

Çalışma boyunca desteğini ve bilgisini esirgemeyen tez danışmanım sayın Prof. Hatice Selen TEKİN'e, destekleri ve yardımları için değerli hocam Prof. Dr. Nilgün SAZAK'a ve Yrd. Doç. Dr. Sertan DEMİR'e teşekkürü borç bilirim.

Anketin uygulanmasında desteklerini esirgemeyen Karamürsel ilçesindeki idareci arkadaşlarıma, anketin uygulanmasını sağlayan değerli müzik öğretmeni arkadaşlarıma ve ankete zaman ayırıp katılan bütün öğrencilere teşekkür ederim.

Araştırmanın başlamasından sonuçlanmasına kadar desteğini esirgemeyen sevgili eşim Özgül KEÇECİ'ye ve sevgili oğullarıma teşekkürü borç bilirim.

Akın KEÇECİ

16/04/2018

İÇİNDEKİLER

TABLO LİSTESİ	ii
GRAFİK LİSTESİ	iii
ÖZET.....	iv
SUMMARY	v
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1: KURAMSAL ÇERÇEVE	6
1.1. Kültür Nedir? Kültür ve Müzik İlişkisi Nasıldır?	6
1.2. Türk Müzik Kültürü	7
1.3. Türkiye'de Müzik Eğitimi	11
1.4. Kültür Aktarımında Müziğin Önemi.....	13
BÖLÜM 2: BULGULAR VE YORUM	15
2.1. Birinci Alt Problem İle İlgili Bulgular ve Yorum.....	15
2.2. İkinci Alt Problem İle İlgili Bulgular ve Yorum.....	16
2.3. Üçüncü Alt Problem İle İlgili Bulgular ve Yorum	20
2.4. Dördüncü Alt Problem İle İlgili Bulgular ve Yorum	21
SONUÇ.....	33
ÖNERİLER	34
KAYNAKÇA	36
EKLER.....	39
ÖZGEÇMİŞ.....	45

TABLO LİSTESİ

Tablo 1	: Araştırmaya Katılan Okullar ve Öğrenci Sayıları	5
Tablo 2	: İlköğretim Müzik dersi 5. Sınıf Müzik Kültürü ile Alakalı Kazanımlar....	17
Tablo 3	: İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Müzik Kültürü ile Alakalı Kazanımlar...	18
Tablo 4	: İlköğretim Müzik Dersi 7. Sınıf Müzik Kültürü İle Alakalı Kazanımlar...	18
Tablo 5	: İlköğretim Müzik Dersi 8. Sınıf Müzik Kültürü ile Alakalı Kazanımlar...	19
Tablo 6	: 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Müzik Dersi Öğretim Programına Eklenen Türk Müzik Kültürü İle İlgili Kazanımlar..	20
Tablo 7	: "Kopuz" Kelimesinin Anlamını Biliyorum Diyen Öğrencilerin Verdiği Cevaplar	23
Tablo 8	: Öğrencilerin öğrendiği Ağıt isimleri	25
Tablo 9	: RAST Kelimesinin Öğrenci Görüşleri Açısından Anlamı	28
Tablo 10	: ŞAMAN Kelimesinin Öğrenci Görüşlerine Göre Anlamı	32

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1	: Öğrencilerin Müzik Aleti Çalma Durumu	21
Grafik 2	: Öğrencilerin Amatör Olarak Bir Müzik Grubunda Bulunma Durumları	21
Grafik 3	: Öğrencilerin Türk Halk Müziğinden Hoşlanma Durumları.....	22
Grafik 4	: Öğrencilerin Kopuz Kelimesinin Anlamını Bilme Durumları.....	23
Grafik 5	: Öğrencilerin Aşık isimlerini Bilme Durumları	24
Grafik 6	: Öğrenciler Tarafından Belirtilen Aşık İsimleri.....	24
Grafik 7	: Öğrencilerin Müzik Derslerinde Ağıt Öğrenme Durumları.....	25
Grafik 8	: Öğrencilerin Türk Halk Müziği Çalgılarını Bilme Durumları.....	26
Grafik 9	: Öğrenciler Tarafından Belirtilen Türk Halk Müziği Çalgıları.....	26
Grafik 10	: Öğrencilerin Türk Sanat Müziğinden Hoşlanma Durumları	27
Grafik 11	: Öğrencilerin RAST Kelimesinin Anlamını Bilme Durumları	27
Grafik 12	: Öğrencilerin Türk Sanat Müziği Bestecilerini Tanıma Durumları	28
Grafik 13	: Öğrenciler Tarafından Belirtilen Türk Sanat Müziği Bestecileri	29
Grafik 14	: Öğrencilerin Türk Sanat Müziği Çalgılarını Bilme Durumları.....	29
Grafik 15	: Öğrenciler Tarafından Belirtilen Türk Sanat Müziği Çalgıları.....	30
Grafik 16	: Öğrenci Görüşlerine Göre Ortaokul Eğitimlerinde Mehter Müziğini Duyma Durumları.....	30
Grafik 17	: Öğrencilerin ŞAMAN Kelimesinin Anlamını Bilme Durumları.....	31

Tezin Başlığı: Milli Eğitim Bakanlığı Ortaokul Müzik Dersi Müfredatında Türk Müzik Kültürünün Öğrenci Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi (2006-2017 Programı, Karamürsel Örneği)	
Tezin Yazarı: Akın KEÇECİ	Danışman: Prof. Hatice Selen TEKİN
Kabul Tarihi: 16 Nisan 2018	Sayfa Sayısı: v (ön kısım) + 39 (tez) +6 (ek)
Anabilimdalı: Temel Bilimler	Bilimdalı: Müzik Bilimleri
Kültürün öğelerinden biri olan müzik şüphesiz kültürün gelecek nesillere aktarımında önemli bir role sahiptir. Bu çalışma ile Milli Eğitim Bakanlığı Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programındaki Türk müzik kültürü konularının öğrenci görüşlerine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından biri de kültürel değerleri benimseyen, koruyan, geliştiren bireyler yetiştirmektir. Ayrıca müzik dersi öğretim programında Türk toplumsal-kültürel yaşamına ilişkin belirtiler ve yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik türlerini tanımak şeklinde amaçlar bulunmaktadır. Bu çalışmada öğretim programının Türk müzik kültürünü gelecek nesillere aktarmadaki yeterliliği 8. sınıf düzeyindeki öğrenci görüşlerine göre dayanılarak tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu amaçla 8. sınıf öğrencilerine tarama (survey) yöntemi uygulanmıştır. Hazırlanan 21 soruluk anket ile, araştırmaya destek veren öğrencilerin 8. sınıf düzeyinde milli müzik kültürüne yönelik bilgi düzeyleri ölçülmüştür. Yapılan araştırmanın örneklemini 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Kocaeli ili Karamürsel ilçesindeki altı farklı ortaokulda öğrenim gören 8. sınıf öğrencisi toplam 317 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin milli müzik kültürüne yönelik bilgi sorularına yeterli düzeyde doğru cevap veremedikleri, bunun sonucunda da eğitim programının Türk müzik kültürünü aktarmada tam anlamıyla yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programında müzik kültürünü yansıtan eserler, bölgesel müzik kimlikleri ve uygun örnekleri, aşıklik geleneği, çalgılar, milli müzik kültürünün oluşmasına katkı sunmuş sanatçılarımız ve tarihi şahsiyetler gibi kültürü yansıtan konuların bulunması gerektiği önerilmiştir.	
Anahtar Kelimeler: Kültür, Müzik eğitimi, Müzik kültürü, Kültür Aktarımı, Öğrenci Görüşleri.	

Sakarya University Institute of Social Sciences   Abstract of Master's Thesis

Title of the Thesis: Examination Of Turkish Music Culture in Terms Of Students' Opinions In The Ministry Of Education Secondary School Music Lesson Curriculum (2006-2017 Curriculum, Karamürsel Case)	
Author: Akin KEÇECİ	Supervisor: Professor Hatice Selen TEKİN
Date: April 16 rd , 2018	Nu. of pages: v (pre text)+ 39 (main body)+6 (app)
Department: Basic Sciences	Subfield: Music Sciences
Music, which is one of the cultural objects, undoubtedly has an important role in the transmission of the culture to future generations. With this study the role of the Secondary School Music Lesson Curriculum, prepared by Ministry of Education, in transferring the Turkish music culture to future generations was examined. One of the general aims of Turkish National Education is to educate individuals who adopt, protect and develop cultural values. In addition, there are aims to familiarize the Turkish socio-cultural life with the local, regional, national and international music genres in the music lesson curriculum. In this study, the proficiency of the teaching program in transferring Turkish musical culture to future generations has been tried to be determined according to the opinions of students at the 8th grade level. For this purpose, a survey method was applied to 8th grade students. With a questionnaire of 21 questions, the level of knowledge of national music culture at the 8th grade level of the students who supported the research was measured. The sample of the research was composed of 317 8th grade students from six different secondary schools in Kocaeli province, Karamürsel district in 2016-2017 Educational Year. As a result of the research, it was determined that the students could not give a sufficient and correct answer to the questions about the national musical culture and that the training program was not fully adequate for the transmission of the Turkish musical culture It has been proposed that the Secondary School Music Lesson Teaching Program should include subjects that reflect our musical culture, our regional music identities and appropriate examples, our minstrelsy tradition, our instruments, our artists who contributed to the formation of national music cultures and our historical personalities.	
Keywords: Culture, Music Education, Musical Culture, Culture Transfer, Student Opinions	

GİRİŞ

Araştırmanın Amacı

Türk Milli Eğitiminin genel amaçları içerisinde "Kültürel değerleri benimseyen, koruyan, geliştiren bireyler yetiştirilmesi"; müzik dersi öğretim programının genel amaçları içerisinde de "Türk toplumsal-kültürel yaşamına ilişkin beklentiler ile yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası müzik kültürlerini tanımak" şeklinde amaçlar bulunmaktadır(Müzik dersi öğretim programı 2007). Bu çalışmada 2006-2017 ortaokul müzik dersi öğretim programında müzik kültürü konularının öğrenci görüşleri doğrultusunda incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Önemi

Müzik kültürünün doğru bir şekilde aktarılması, gelecek nesillerin Türk müzik kültürünü doğru bir şekilde öğrenmesi için gereklidir. Bu çalışma programın yeterliliğini tespit ederek müzik kültürünün aktarımındaki sorunlara çözüm önerileri sunması açısından önemlidir.

Problem Cümlesi

Milli Eğitim Bakanlığının 2006-2017 yıllarında uygulanan Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programında Türk müzik kültürünün öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi nasıldır?

Alt Problemler

- a. Müzik Dersi Öğretim Programın amaçları içerisinde kültür aktarımına hangi yönleri ile yer verilmiştir?
- b. Müzik Dersi Öğretim Programının Kazanımları içerisinde Türk müzik kültürüne yer verilmiş midir?
- c. 2017-2018 Eğitim öğretim yılında uygulanmaya başlayan yeni öğretim programında Türk müzik kültürü konularında değişiklik yapılmış mıdır?
- d. Ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin Türk Müzik kültürü konusundaki bilgi düzeyleri nasıldır?

Sayıtlar

Araştırmanın sayıtları aşığıdaki gibidir:

- Araştırmaya kaynaklık eden anket çalışmasına katılan öğrencilerin soruları objektif, dikkatli ve samimi cevapladıkları varsayılmıştır.
- Geliştirilen anket sorularının araştırma için gerekli verileri sağladığı varsayılmıştır.
- Örneklem grubunun evreni temsil ettiği ve araştırma için yeterli olduğu varsayılmıştır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- 2006-2017 Yıllarında uygulanan Ortaokul Müzik dersi öğretim programı ile sınırlıdır.
- Yapılan anket çalışması 2016-2017 Eğitim Öğretim yılında Kocaeli ili Karamürsel ilçesinde öğrenim gören Ortaokul 8. sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.

Tanımlar

Kültür: Kültür ya da uygarlık, bir toplumun üyesi olarak insanoğlunun öğrendiği, kazandığı bilgi, sanat, gelenek-görenek v.b. yetenek, beceri ve alışkanlıkları içine alan karmaşık bir bütündür (Güvenç,1984,s.102). Kültür toplumların tarihsel süreç içerisinde yaşama kabiliyet ve yeteneklerinin tümüdür.

Toplumda geçerli olan ve gelenek halinde devam eden her türlü dil, duygu, düşünce, inanç, sanat ve yaşayış öğelerinin tümüdür (Turan, 1990,s.13).

Türk Müzik Kültürü: Türklerin tarih sahnesinde var oldukları süre içerisinde müziksel yaşantılarının tümünü içerir. Protokültür, Altay kültürü, Hun, Göktürk, Uygur, Karahanlı-Gazneli ve diğer Türk devletleri ile Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti devletlerinin tamamının müziksel gelişim ve değişimlerini kapsar.

Müzik Eğitimi: Bireylerin kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yolu ile amaçlı olarak belirli müziksel değişiklikler oluşturma ya da bireyin kendi müziksel davranışlarını kendi yaşantısı yolu ile amaçlı olarak geliştirme ve değiştirme sürecidir(Uçan 2005).

Öğretim Programı: Bir dersle ilgili öğrenme, öğretme sürecinde nelerin niçin ve nasıl yer alacağını gösteren bir kılavuz başka deyişle bu nitelikte bir proje planıdır(Özçelik 2010).

İlgili Araştırmalar

İmık (2012), *Türk Kültürünün Yaşatılmasında Müziğin Önemi ve Genç Dinleyiciler Üzerindeki Etkisi* adlı makalesinde, dinleyicilerin müzik eserlerinde kullanılan melodi, çalgı, söz vb. öğelere ait kültürel içeriklerden büyük oranda etkilendiğini, kültürel yapımızın müzik eserlerimize yansıtılmasının kültürümüzün korunması ve yaşatılmasında büyük önem taşıdığını ve özellikle Türk kültürünü yeterince yansıtmayan bir müzik anlayışına doğru yönelmekte olduğumuzu tespit etmiştir.

Büyükyıldız, H. Zeki (2004), *Kültür Taşıyıcısı Olarak Türk Halk Müziği (TRT ve Özel Radyo Örnekleri)* isimli doktora çalışmasında Türk Halk Müziğinin kültür içindeki yerine değinmiş, Türk ulusunun varlığı ve geleceği açısından Türk Halk Müziğine gereken değerin verilmesi gerektiğini savunmuştur.

Açıl, Ahmet, (2015), *Yaşayan Aşıklık Geleneğinin Müzik Eğitime Etki ve Katkıları (Sivas İli Örneği)* adlı yüksek lisans tezinde aşıklık kültürünü incelemiş, aşıklık geleneği ve icra biçimlerinin müzik eğitime etki/katkı sağladığı sonucuna varmıştır.

Araştırmanın Yöntemi

1. Araştırmanın Modeli

2006-2017 yıllarında uygulanan müzik dersi öğretim programında Türk müzik kültürünün öğrenci görüşlerine göre belirlemeyi amaçlayan bu araştırma tarama modelinin kullanıldığı betimsel bir araştırmadır. Tarama araştırmalarının amacı genellikle araştırma konusu ile ilgili var olan durumun fotoğrafını çekerek bir betimleme yapmaktır. Bu amaca yönelik olarak tarama araştırmalarında genellikle geniş bir kitleden araştırmacı tarafından belirlenen cevap seçenekleri kullanılarak bilgi

toplanır(Fraenkel ve Wallen, 2006). Bu araştırmada öncelikle literatür taramasına yer verilmiştir. Daha sonra veri toplamak amacıyla yarı yapılandırılmış anket formu uygulanmıştır.

2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Kocaeli ili Karamürsel ilçesinde öğrenim gören Ortaokul 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Kocaeli ili Karamürsel ilçesinde 2016-2017 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören Nazmi Oğuz Ortaokulu'nda 80 öğrenci, Atatürk Ortaokulu'ndan 70 öğrenci, BİFAN Ortaokulu'ndan 30 öğrenci, İmam Hatip Ortaokulu'ndan 40 öğrenci, 4 Temmuz Ortaokulu'ndan 70 öğrenci, Güzel kıyı ortaokulundan 27 öğrenci olmak üzere toplam 317 öğrenciden oluşmaktadır. Uygulama Karamürsel ilçe merkezindeki bütün okullara yapılmıştır.

3. Verilerin Toplanması

Araştırmada elde edilen veriler doğrultusunda bir kuramsal çerçeve oluşturulmuştur. Oluşturulan kuramsal çerçevede kültür nedir, kültür ve müzik ilişkisi, Türk müzik tarihi, Türkiye'de müzik eğitimi ve kültür aktarımında müziğin önemi gibi konulara değinilmiş, daha sonra elde edilen bulgular doğrultusunda tez danışmanında görüşleri alınarak ölçme aracı (anket) hazırlanmış ve hazırlanan anket sınanmak üzere ilk olarak 20 öğrenciye uygulanmış öğrenciler tarafından anlaşılmasında sorun oluşturan soru cümleleri yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca ölçme aracına şekil yönünden düzeltmeler yapılarak son şekli verilmiştir.

Verilerin toplanması sürecinde, araştırmanın önemli bir bölümünü oluşturan anket uygulaması için Kocaeli ili Karamürsel ilçesi Milli Eğitim Müdürlüğünden ve Karamürsel kaymakamlığından gerekli izinler alınmış ve anket 2016-2017 eğitim öğretim yılında Karamürsel'de eğitim gören 8. sınıf öğrencilerine 28-31 Mayıs 2017 günü uygulanmıştır.

Veri oluşturan anket uygulanırken dağıtılan 365 anketten 317 tanesi değerlendirmeye uygun bulunmuştur. Anketler okullarda ilgili müdür yardımcılarının gözetiminde müzik öğretmenleri tarafından uygulanmıştır.

Tablo 1
Araştırmaya Katılan Okullar ve Öğrenci Sayıları

OKULUN ADI	SINIF	DAĞITILAN ANKET	TOPLANAN ANKET
1) Nazmi Oğuz Orta Okulu	8	90	80
2)Atatürk Orta Okulu	8	80	70
3) 4 Temmuz Ş.H. Güldal Ortaokulu	8	80	70
4)B.İ.F.N. Calp Ortaokulu	8	35	30
5)Güzelkayı Ortaokulu	8	30	27
6)Karamürsel İmam Hatip Lisesi	8	50	40
TOPLAM		365	317

4. Verilerin Analizi

Ortaokul Müzik dersi öğretim programında Türk müzik kültürünün öğrenci görüşlerine göre değerlendirildiği bu araştırmada ölçme aracının (anketin) uygulanması ve toplanması tamamlandıktan sonra, anketler tek tek numaralandırılmış, sayım ve dökümü yapılmıştır.

Ankette sorulan sorulardan 13 tanesi (1,2,3,4,6,8,10,12,13,15,17,19 ve 20.sorular) "Evet" ve "Hayır" seçenekleri sunulan sorulardan oluşturulmuştur. Veriler bilgisayar ortamına aktarılırken "Evet" seçenekleri "1", "Hayır" seçenekleri "2" olarak kodlanmıştır. Sonuçlar yüzde (%) olarak alınmış ve grafiklere dönüştürülmüştür. Geriye kalan 8 soru (5,7,9,11,14,16,18 ve 21.sorular) ise diğer sorularla ilişkili açık uçlu sorulardan oluşturulmuştur. Açık uçlu sorular ilişkili sorulara "Evet" cevabı verenler tarafından cevaplandırılması istenen sorulardan oluşmuştur. Bu cevaplar bilgisayar ortamına söylendiği şekilde aynen girilmiş, daha sonra benzer cevaplar gruplandırılmış ve tablo haline dönüştürülmüştür.

BÖLÜM 1: KURAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Kültür Nedir? Kültür ve Müzik İlişkisi Nasıldır?

Güvenç'e göre "Kültür ya da uygarlık, bir toplumun üyesi olarak insanoğlunun öğrendiği bilgi, sanat, gelenek, görenek vb. yetenek, beceri ve alışkanlıkları içine alan karmaşık bir bütündür" (Güvenç, 1984,s.102).

Kültür toplumların tarihsel süreç içerisinde biriktirdikleri hayatta kalma becerisi ve yeteneklerinin tümüdür.

"Bir toplumda geçerli olan ve gelenek halinde devam eden her türlü dil, duygu, düşünce, inanç, sanat ve yaşayış öğelerinin tümüdür" (Turan, 1990, s.13).

Kültürün en önemli öğelerinden biri de şüphesiz müzik kültürüdür. Müzik toplumların tarihleri boyunca onların yaşantıları hakkında birçok bilgi aktarmaktadır. Budak'a göre müzik kültürü "ulusa özgü müziksel düşünce, davranış, sanat ve yaşayış öğelerinin tümü olmaktadır" (Budak,2006,s.7).

Her toplum kültürlerin en yükseğine sahip olduklarına inanırlar (Güvenç, 1984, s.4). Bu durumda her toplum kültürlerini yaşatmak ve gelecek nesillere aktarmak için çaba sarf eder. Doğumdan ölüme kadar geçen sürede insanların yaşadığı topluma adapte olması ve toplum kurallarını benimsemesi bu aktarım doğal bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Müzik, kültürel belleğin ve toplumsal bilinçaltında yerleşik bulunan kültürel değerlerin taşıyıcısı olarak kültürel kimliğin oluşumunda, korunmasında ve sonraki nesillere aktarılmasında önemli rol oynar. Müzikte temel tutumlar, kabuller ve değerlerin esasları bulunur. Aynı zamanda çeşitli yönleriyle müzik semboliktir ve toplumun örgütlenmesini yansıtır. Çünkü müzik kültürün diğer tüm alanları ile kesişir (Helvacı, 2006, s.200).

Bütün kültürlerde müzik içinde barındırdığı yaşamsal, coğrafi, ekonomik bütün etkenleri bir sonraki nesle aktarmada önemli bir rol üstlenmektedir.

Müzik ve kültür her bağlamda birbirlerini etkilemekte ve yönlendirmektedir. Toplum hayatında meydana gelen büyük değişiklikler müziği etkilemekte ve mevcut yaşantıyı yansıtan eserlerin verdiği gözlenmektedir.

1.2. Türk Müzik Kültürü

Tarih sahnesinde bir hayli zamandır bulunan Türklerin şüphesiz köklü bir müzik kültürü mevcuttur. Orta Asya'dan başlayan ve Anadolu topraklarında devam eden kültürümüz geçen zaman içerisinde gelişim göstermiştir.

Geniş bir coğrafyada farklı ırk, dil, din, mezhep ve farklı uygarlıkların kültürleri ile tanışan Türkler bünyesine uygun kültür öğelerini alarak birleştirmiştir (Kaygısız,2000, s.19).

Türk müzik kültürü tarihi genel olarak M.Ö. 3000'den itibaren Altay müzik kültürü, M.Ö. 2000'den itibaren tarihsel, coğrafi, bölgesel, boysal, ekonomik ve siyasi nedenlerle ilk yurttan ayrılımlarının ve daha geniş bir çevreye dağılımlarının bir sonucu olarak Orta Asya müzik kültürü, M.Ö. 5. yüzyılda Göktürkler (Budak,2006, s.3) ve daha sonra günümüze kadar kurulan Türk devletlerinin müzik kültürü olarak devam ede gelmiştir.

Yapılan çeşitli araştırmalarla Türklerin ilk siyasi birliğinin Hunlar döneminde kurulduğu anlaşılmaktadır. Hunlar yönetim ve kültür olarak Türklerin baskın olduğu bir dönemdir. Hunlar hem geçirdikleri müziksel evrimlerin mahiyeti altındaki boy ve bodunların hepsine ulaştırarak Türk müziğinin ortak bir dil olmasında etkili olmuştur; hem de Türk müziğini yaygın bir duruma getirerek bu şekilde çeşitli müzik kültürlerini etkilemiş ve onlardan etkilenmiştir (Vural, 2016, s.68).

Hunlarda müzik devlet yönetimi ve sosyal hayatın önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Kurulan ilk siyasi birlik olmaları nedeni ile Türk müzik kültürünün temelini oluşturmaktadır.

Hunlar müziğin büyü, tedavi işleri ile uğraşan kamlar aracılığı ile dini, askeri müzik ve mehterin atası olarak kabul gören tuğ müziği ile askeri, kahramanlarına ve destanlarına göre destansı, toplu eğlenceler ve şöenlerde törensel, günlük hayatta ve ölenlerin ardından iyi dileklerde bulunmak için ağıtsal olarak kullanmışlardır. Hunlar, vurmali,

üflemeli, telli ve yaylı birçok çalgı kullanmışlardır. En önemli sazları davuldur. Davul Hunlarda siyasi bir simgedir ve bağımsızlığı temsil eder. Hunlar kopuz, boru ve boynuz, ıklığ benzeri bir yaylı çalgı, arp, çeng, def gibi birçok enstrüman kullanmışlardır.

Hunlardan sonra Türk tarihinde ikinci siyasi birlik Göktürkler tarafından kurulmuştur. Çeşitli Çin kaynaklarında ve araştırmalarında Göktürklerin Hunların Kültürel olarak devamı gibi görüldüğünü, dolayısı ile Göktürklerin bütün özellikleri bakımından Hunlar ile ortak özellikler gösterdikleri anlaşılmaktadır.

Müzik kültürü de Göktürkler döneminde gelişmiştir. Fakat Hunlardan pek farklı olmadığı görülmektedir. Müziğin kullanılış amaçları Hunlarda olduğu gibi dini, askeri, destansı, törensel ve ağıtsal olarak karşımıza çıkmaktadır.

Göktürkler de askeri müzikte tuğ takımları önem kazanmış ve gelişmiştir. Dini müzik yine Kamlar tarafından icra edilmektedir. Ozan kopuzcular bu dönemde daha çok yaylı kopuz (ıklığ) kullanmaya başlamışlar ancak elle çalınan (bağlamanın atası niteliğindeki) kopuz güncelliğini korumuştur (Vural, 2016, s.27).

Bu dönemde müzik önemini korumuştur. Müzisyenlik artık bir meslek haline dönüşmeye başlamıştır. Yönetimde bulunanlar da müzik yapanları korumuşlardır.

Diğer Türk devletlerinde olduğu gibi toylar Göktürklerde de önemli bir yere sahiptir. Müzik toyların önemli ve vazgeçilmez bir parçasıdır.

Göktürklerde Hunlarda kullanılan çalgıların geliştirildiği görülmektedir. Göktürklerde kullanılan el kopuzunun önemli bir çalgı olduğu görülmektedir.

Göktürklerden sonra tarih sahnesine çıkan Uygurlar gelişi yönünde bir hayli ilerlemiş ve Türk medeniyetini zenginleştirmiştir. Bunun nedeninin Uygurların konargöçer kavim olmayıp yerleşik hayata geçmeleri olduğu düşünülmektedir. Uygurlar döneminde Türk müzik kültürü de diğer alanlarda olduğu gibi ilerlemiş ve gelişmiştir. Gerek müziğin yapılış biçimi gerekse kullanılan çalgılar Uygur müziğinin durumu hakkında bizlere bilgiler sunmaktadır.

Türk müzik tarihinde ilk kez Uygurlar döneminde saray müziği- halk müziği; kent müziği- köy(kır) müziği ayrımı kesin olarak netleşmiştir (Vural,2016, s.222).

Bu dönemde diğ er d onemlerde olduğu gibi m ziğ in kullanım amaçları değişmemiş fakat tedavi amaçlı m ziğ in önemi artmıştır. İlk notalama tekniğ inin bu d onemde olduğu d uş n lmektedir ama net bir bilgiye ulaşılamamıştır.

Uygurlar d oneminde kullanılan  alğılarda gelişmiş ve sayıları artmıştır. Bu d onemde ayrıca karşımıza çıkan önemli bir gelişme de Uygur 12 makamıdır. Uygurlar d oneminde m ziğ in topluluklar halinde yapılması ve bunun belgelendirilmesi de önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu d onemde müzik kültürümüz başta   in, daha sonra İran, Hint, Arap, Kore ve Japon müzik kültürleri ile yoğun ilişkiler ve etkileşimler içine girdi ve onları etkiledi (Uçan, 1997, s.4).

Uygurlardan sonra kurulan Türk devletleri (Karahanlılar, Gazneliler, Selçuklular) Türklerin İslamiyet ile tanışmaları d onemini kapsar ve bu d onemde müzik kültürümüz çeşitli değişikliklere uğramıştır. Bu d onemde Fars ve Arap kültürleri ile olan ilişkiler doğal olarak m ziğ imizin bu kültürlerden etkilenmesine neden olmuştur.

Karahanlılar d oneminde tuğ takımları tabilhaneye dönüşmüş, kopuz eşliğinde türküler söyleme geleneğ inin yanı sıra tambur eşliğinde şarkılar söyleme geleneği de oluşmaya başladı (Budak, 2006, s.35).

Selçuklular ile müzik kültürümüz aynı sınırlar içinde Fars ve Arap müzik kültürleri ile birlikte oldu, yan yana yaşadı ve i  içe geçti, doğrudan etkileşti ve giderek kaynaştı (Uçan, 1997, s.5).

Müzik kültürümüz Selçuklular d oneminde yapılanmasını oluşturmaya başlamıştır. "Kırsal kesimde ve geniş halk kitleleri arasında halk müziği, devlet kapısında ve orduda nevbet, tekke ve tarikatlarda dinsel ya da tasavvuf müziği, başta saray olmak üzere kimi yöneticilerin ve ileri gelen ailelerin konaklarında klasik sanat müziği türünde" (Turan, 1990, s.262) karşımıza çıkmaktadır. Bu zaman sürecinde Farabi, İbn-i Sina, Urmiyeli Safiyuddin tarafından Türk müziği irdelendi ve incelendi (Budak, 2006, s.36).

Osmanlı İmparatorluğunun kurulması ile birlikte Türk müziği büyük bir ilerleme içerisine girmiş ve gelişmiştir. Osmanlı müziği saray ve halk tarafından askeri, dini, klasik, folklorik türlerde üretilen ve toplumun tamamının kullandığı bir müziktir.

Cinuçen Tanrıkörür Türk müziğinin tanımını yaparken "Kuzey ve Doğu Asya'da 5 (Pentatonik), Güney ve Batı Asya'dan 7 (Heptatonik) aralık üzerine kurulu genellikle tizden pese doğru sönerek inen ses dizilerine dayalı tarihi orijininde tek kişinin (ozan tarzına uygun) usullü veya usulsüz ama mutlaka bir makama bağlı olarak çalınıp söylediği, müziğin sadece melodi unsurlarını kullanıp insan sesine ağırlık veren ve nihayet nesilden nesile aktarımı batı müziğindeki gibi nota yoluyla değil meşk yoluyla sağlanan bir şahsi üslup ve ifade müziği (Tanrıkörür, 2003, s.15) olarak tanımlamaktadır.

Osmanlı imparatorluğu altı yüz yıllık dönemi boyunca hiç şüphesiz kültürümüzde, bilhassa müzik kültürümüzde önemli bir yer edinmektedir.

Osmanlı döneminde müzik daha önceki Türk devletlerindeki kullanım amaçlarını muhafaza etmiştir. Bu dönemde müzik eğitimi veren kurumlar dikkat çekmektedir. Bu kurumlara kısaca Mehterhane, Mevlevihaneler, Enderun ve özel meşkhaneler örnek gösterilebilir. Bahsi geçen kurumlarda Türk müziğinin çeşitli alanlarında eğitim verilmiş ve müzik kültürümüzün gelecek nesillere aktarılması kolaylaştırılmıştır. Bu dönemde imparatorluğun sınırları da göz önüne alındığında bir çok kültürle etkileşime girilmiş ve doğal olarak bu kültürlerden etkilenmiştir. Osmanlı döneminde Türk müziği gerek pratik olarak gerekse kuramsal olarak son şeklini almaya başlamıştır. Kullanılan formlar, terimler ve çalgılar bunun en belirgin neticeleridir.

Bu dönemde kullanılan çalgılarımızın sayısı bir hayli artmış ve gelişmiştir. Diğer kültürlerle girilen etkileşim bu artışın nedenleri arasındadır. Fakat diğer Türk devletlerinde olduğu gibi vurmali sazlar önemini korumuştur.

Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılmasından sonra Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurulması ile beraber Türk müziği uluslararası müzikler içinde yer edinmeyi amaç edinmiştir. Osmanlıdan geniş bir kültür mirası alan Türkiye Cumhuriyeti bütün yönleri ile müziği işlemeyi ve uluslararası müzik kurallarını alarak müziğimizi geliştirmeyi hedeflemiştir.

Cumhuriyet döneminde en önemli gelişmelerden biri yeni kurumların açılmasıdır. Bu kurumların ilki Ankara'da açılan Musiki Muallim Mektepleri'dir. Musiki Muallim Mektepleri Ankara Konservatuarı ve Gazi Eğitim Enstitüsünün atasıdır (Kaygısız, 2000, s.296).

Musiki Muallim Mektepleri'nden sonra Ankara Devlet Konservatuarı, Gazi Terbiye Enstitüsü Müzik Bölümü, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, İstanbul Konservatuarı, Halk evleri gibi kurumlar müziğin gelişmesi için çalışmışlardır. Yine bu dönemdeki gelişmelere Türk beşlilerinin yurt dışına çıkışı ve yurt dışından hocaların getirilmesini eklemek yerinde olacaktır.

Cumhuriyetin ilk yıllarında müziğe ulusal eğitimin bir parçası olarak bakılmıştır (Kaygısız, 2000, s.301).

Bu dönemde yapılan derleme çalışmaları da dağarcığımızın kaydedilmesi ve gelecek nesillere aktarılması bakımından oldukça önem arz etmektedir.

1.3. Türkiye'de Müzik Eğitimi

En yalın ve özlü anlatımıyla eğitim bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1979, s.25). Bu tanımdan da anlaşılacağı gibi eğitim temelde davranış değiştirme sürecine denilmektedir. Zaten birey içinde yaşadığı doğal, toplumsal ve kültürel çevre ile sürekli bir etkileşim içinde bulunur. Birey ile çevresi arasındaki bu etkileşimin eğitim yoluyla daha düzenli, daha etkili ve daha verimli olması beklenir (Uçan, 1982, s.2).

Müzik eğitimine bu noktadan bakılırsa bireylerin müziksel davranışlarında yine müziksel yaşantılar yoluyla istendik davranışlar oluşturma süreci denebilir.

Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurulma aşamasında Osmanlı Devletinden alınan sistemin kısaca gözden geçirilmesi gerekmektedir. Bu dönemde müzik eğitimi genel olarak ve daha çok sıbyan mekteplerinde verilmekteydi. Yaygın müzik eğitimi ise belli tekkelerde ve konaklarda, son zamanlarda ise kurulan çeşitli derneklerde veriliyordu. Mesleksi müzik eğitimi daha çok mehterhanelerde ve Enderun Musiki Mektebinde (Darüelhan) yürütülmekte idi.

Müzik eğitimini üç ana bölümde inceleyecek olursak;

1. Genel Müzik Eğitimi: Herhangi bir bölüm ya da program gözetmeksizin herkese yönelik olarak verilen müzik eğitimidir. Türkiye'de ortaokul eğitimi alan bütün yurttaşlar bu eğitimi almaktadırlar.
2. Özenen Müzik Eğitimi: Genel müzik eğitimi ile yetinmeyip müziksel aktivitelere katılmak sureti ile bu alanda kendini geliştiren fakat herhangi bir kazanç veya gelir endişesi olmayanların aldıkları müzik eğitimidir.
3. Mesleki Müzik Eğitimi: Müzik alanının bütününü veya bir dalını iş-meslek edinmek üzere müziğe yetenekli olanların aldıkları müzik eğitimidir. Mesleki müzik eğitimi belirli süreçlerden geçerek tamamlanmaktadır.

Türkiye'de müzik eğitimi, örgün eğitim ve yaygın eğitim olarak iki şekilde yürütülmektedir. Örgün eğitim bireylerin okul hayatı boyunca aldığı eğitimidir. Yaygın eğitim ise okul dışı her türlü etkinliği ve bu etkinliği düzenleyen kurumları kapsamaktadır. Bu kurumlara Halk Eğitim Merkezleri, müzik dernekleri veya kursları örnek olarak gösterilebilir.

Ayrıca müzik eğitimini mesleki ve genel müzik eğitimi adı altında incelemek gerekir. Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar geçen sürede müzik eğitimi bu şekilde yürütülmektedir. Mesleki müzik eğitimi müziği meslek haline getiren insanların aldığı eğitimi kapsamaktadır ve genellikle yükseköğrenim seviyesinde devam etmektedir. Genel müzik eğitimi ise, örgün eğitim içerisinde anaokulu (okulöncesi), ilkokul, ortaokul, lise ve yükseköğretim seviyesinde verilen müzik derslerini kapsar.

1948 yılına kadar sadece şehirlerdeki ilkokullarda verilen müzik dersi 1948 yılından sonra köy ilkokullarına da mecburi hale getirilmiştir. Bu müzik eğitiminde önemli bir gelişmedir. Öte yandan Cumhuriyetin ilk yıllarından beri ortaokullarda müzik dersi tüm yurttan mecburidir. Ayrıca 1974 yılından itibaren müzikle alakalı çeşitli dersler (koro, çalgı ve çalgı toplulukları) seçmeli olarak eğitimde yer edinmiştir. Lise programlarında ise müzik dersi 1952-1974 yılları arasında zorunlu- seçmeli, 1974-1978 yılları arasında zorunlu, 1978'den sonra tekrar zorunlu-seçmeli olarak yürütülmektedir. Cumhuriyetin ilk yıllarından günümüze kadar geline sürede müzik eğitiminin yaygınlaşmasındaki en büyük etken yeni kurulan devletin bu alandaki

ihtiyaçların farkında olması idi. Cumhuriyetin ilk yıllarında kurulan Musiki Muallim Mektepleri bunun en güzel örneğini oluşturmaktadır. Ayrıca 1940 yılında Köy Enstitülerinden yetişen köy ğretmenlerinin aldıkları eēitimde müzik ve dans derslerine yer verilmesi Türkiye'de müzik eēitiminin en ücra köylere bile ulaşmasını saēlamıřtır. Müzik bireyi ve toplumu besleyen başlıca insanca yaşam ve kültür damarlarından biridir. Müzik kültürü bu damarlardan bireye ve topluma akan kendine özgü bir kültürel zsudur. Müzik eēitimi ise bu damarı aan, besleyen, işleyen ve geliştiren süreçtir (Uçan, 2005, s. 399-405).

1.4. Kültür Aktarımında Mziēin nemi

Toplumların yaşantılarına yön veren sosyal ve kültürel öğelerin en önemlilerinden biri de şüphesiz sanattır. Sanat içerisinde bulunduēu toplumları etkiler ve onlardan etkilenir.

Grsel ve işitsel medya araçlarının kullanım amaçlarına göre olumlu yönlerinin yanı sıra olumsuz etkilerinin olduēunu da söylemek mümkündür. Bu noktada karşılaşılan sorunlardan biri de sanatsal ve kültürel erozyondur. Müzik sanatı da günümüzde bu kültürel erozyonun yoēun biçimde hissedildiēi alanların başında gelmektedir. Kendi kültüründen uzaklaşan bir neslin kültürümüzün gelecek nesillere aktarılması ve yaşatılması düşüncesine büyük zarar verebileceēi unutulmamalıdır (İmik,2012, s.1).

Müzik toplumların yaşantılarında bulunan hemen her ēeyi kapsayan ve kültürü açıkça ifade edebilen bir sanat dalıdır. Bir toplumun mziēinde o toplumun birçok zelliēini görebilmek, coērafi özelliklerinde giyim kuşama, mutfak kültüründen sosyal yapıya kadar kültürle alakalı birçok olguya rastlamak mümkündür.

Mziēin kültürü aktarmada büyük bir rol oynadıēı şüphesizdir ve bu konu çokça araştırılmış ve fikir birliēine varılmıştır.

Müzik yapıtları üzerinde siyasi, ekonomik, toplumsal imgeler vardır ve müzik kültürel bir olgudur. Bundandır ki müzik insanlar için geçmiş ve gelecek arasında baēlantı kuran bir köprü niteliēindedir (şenocak, 2005, s.270). Küreselleşen dünyada kültürün korunması ve gelecek nesillere aktarılması kolay deēildir. Kültürün aktarılmasında şüphesiz eēitimin yeri önem kazanmaktadır. Bireylerin aldıkları eēitim boyunca kültürel öğeleri ērenmeleri gelecek nesillere aktarmaları bakımından önemlidir.

Müziğin kültürün önemli bir ögesi olduğunu vurgulamak ve eğitim süreci boyunca elde edilen kazanımlara müzik kültürümüzün öğelerini yerleştirerek kültürün gelecek nesillere aktarımı kolaylaştırılacaktır. Müzik sanatının geniş kitlelere ulaşma yönü ve içerdiği kültürel özellikler, kültürün korunması ve gelecek nesillere aktarılmasında bu sanat dalına verilen önemi artırmaktadır.

Müzik kültürünün gelecek kuşaklara aktarılmasında müziğin önemi ve işleminin kavranması Türk kültürünün yaşatılması bakımından son derece önemlidir. Geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin kendi kültürlerine yabancı birer birey haline gelmeleri kültürel yapımızın ve değerlerimizin kaybolmasına sebep olacağı gibi gelecek kuşaklara aktarılması imkânını da kısıtlayacaktır (İmik,2012, s.50).

BÖLÜM 2: BULGULAR VE YORUM

2.1. Birinci Alt Problem İle İlgili Bulgular ve Yorum

"Öğretim Programın amaçları içerisinde kültür aktarımına hangi yönleri ile yer verilmiştir?" araştırmanın birinci alt problemini oluşturmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı Müzik dersi öğretim programının incelenmesi sonucunda müzik kültürü konulu bir ünitenin var olduğu görülmüş, ancak Türk müzik kültürü ile ilgili amaçların yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Müzik dersi öğretim programının amaçları incelendiğinde 4., 13.ve 14. maddelerin müzik kültürü ile alakalı olduğu görülmektedir.

Ulusların kültür aktarımı eğitim yolu ile daha kolay ve istenilir şekilde olmaktadır. Örgün eğitim içerisinde yer alan müzik dersleri kültür aktarımına hizmet eden dersler içerisinde yer almaktadır. Bu nedenle müzik dersi programlarının içerisinde müzik kültürü konularının bulunması önemlidir.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda yer alan Milli eğitimin genel amaçlarının 1. maddesinin içeriğinde Türk milletinin bütün fertlerini kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren yurttaşlar olarak yetiştirme olduğu belirtilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2006 yılında kabul edilen ilköğretim müzik dersi öğretim programında aşağıdaki genel amaçlara yer verilmiştir:

1. Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,
2. Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,
3. Yaratıcılık ve yeteneğini müzik üretme yoluyla geliştirmek,
4. Yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası müzik kültürlerini tanımak,
5. Kişilik ve özgüven gelişimlerine katkı sağlamak,
6. Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
7. Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,

8. Bireysel ve toplu olarak, nitelikli değişik türlerde şarkı dinleme, söyleme ve çalma etkinliklerine katılımlarını sağlamak,
9. Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
10. Türkçeyi doğru ve etkili kullanmalarını sağlamak,
11. istiklâl Marşı başta olmak üzere millî marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
12. Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
13. Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
14. Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak ve Atatürk ilke ve inkılâplarına gönülden bağlı, kültürlü bireyler olarak yetişmelerini sağlamak.

Bu amaçlar incelendiğinde 4. 13.ve 14. maddelerin müzik kültürü ile alakalı olduğu görölmektedir.

2.2. İkinci Alt Problem İle İlgili Bulgular ve Yorum

Araştırmanın ikinci alt problemi "Müzik Dersi Öğretim Programının kazanımları içerisinde Türk müzik kültürüne yer verilmiş midir?" şeklindedir. Müzik dersi öğretim programında araştırma konusuyla ilgili kazanımların da yetersiz olduğu görölmüştür. Konuyla ilgili kazanımlar ise ilgili tablolarda (Tablo 2,3,4, ve 5) gösterilmiştir.

2006-2017 programın ortaokul kısmı (5.,6.,7.,8.sınıflar) incelendiğinde dört öğrenme alanı olduğu görölmektedir. Bu alanların sırası ile;

- A. Dinleme, söyleme, çalma
- B. Müziksel algı ve bilgilenme
- C. Müziksel yaratıcılık
- D. Müzik kültürü

Olduğu görölmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından onaylanan 28.08.2006 tarih ve 348 sayılı İlköğretim Müzik (1-8. sınıflar) dersi öğretim programında yer alan ortaokul programında araştırma konusu ile ilgili temalar altında verilen kazanımlar aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2
İlköğretim Müzik dersi 5. Sınıf Müzik Kültürü ile Alakalı Kazanımlar

ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR
D. MÜZİK KÜLTÜRÜ	D.1. Bireysel müzik arşivi oluşturmaya istekli olur.
	D.2. Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.
	D.3. Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik beğeni ve kültürünü geliştirir.
	D.4. Atatürk'ün sanata verdiği önemi anlar
	D.5. Atatürk'ün sevdiği türkü ve şarkıları tanır.
	D.6. Atatürk'ün sanata verdiği önemi anlatan kaynaklara istekle başvurur.

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı, İlköğretim Genel Müdürlüğü, İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı(2007).

Tablo 2 incelendiğinde D.1 ve D.2 numaralı kazanımların Türk müzik kültürü ile doğrudan ilişkili olmadığı görülmektedir. D.3 numaralı kazanımın (Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik beğeni ve kültürünü geliştirir) Türk müzik kültürü ile alakalı olduğu gözlenmektedir. Kazanımın etkinlikleri bölümünde bölgelerinde dinlenen geleneksel müziğimizden örnekler cümlesi öğrencilerin bölgelerinde dinlenen halk müziği ve sanat müziği eserlerini öğrenmeleri açısından önemlidir. D.5 numaralı kazanımında ise Atatürk'ün sevdiği türkü ve şarkıları öğrencilerin tanınması istenmektedir. Aynı kazanımın etkinlik örneklerinde öğrencinin Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziğinden örnekler öğrenmelerine katkı sağlamaktadır. Bu tema altında 5. sınıf öğrencisinin seviyesine uygun kazanım bulunması, türkü ve şarkı örneklerinin çoğaltılması müzik kültürümüz adına faydalı olacaktır.

Tablo 3
İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Müzik Kültürü ile Alakalı Kazanımlar

ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR
A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA	A.9. Yurdumuzdaki müzik türlerinden Seçkin örnekler seslendirir.
D.MÜZİK KÜLTÜRÜ	D.1. Yurdumuzdaki başlıca müzik türlerini ayırt eder.
	D.2. Atatürk'ün müzikle ilgili temel düşüncelerini kavrar.
	D.3. Atatürk'ün Türk müziğine ilişkin düşüncelerinin kavrar.
	D.4. Atatürk'ün müzikle ilgili görüşlerini anlamak için Çeşitli kaynaklardan yararlanır.
	D.5. Müziklerle ilgili araştırmalarında bilişim Teknolojilerinden yararlanır.

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı, İlköğretim Genel Müdürlüğü, İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı(2007).

Tablo 3 incelendiğinde A.9 numaralı kazanımda öğrencilerin Türk Halk müziğinden ve Türk Sanat Müziğinden seçkin eserleri öğrenmeleri sağlanmaktadır. D.1 numaralı kazanım (Yurdumuzda bulunan başlıca müzik türlerini ayırt eder) öğrencilerin ülkemizde kullanılan müzik türlerini öğrenmeleri bakımından önemlidir. Ayrıca aynı kazanımın etkinlikleri kısmında ise bu müzik türlerinden seçkin örnekler dinletilmesi ise öğrencilerin ulus müziğimiz hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamaktadır.

Tablo 4
İlköğretim Müzik Dersi 7. Sınıf Müzik Kültürü İle Alakalı Kazanımlar

ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR
A. DİNLEME SÖYLEME ÇALMA	A.7. Yurdumuzdaki müzik türlerinden Eserler seslendirir.
B. MÜZİKSEL YARATICILIK	C.4. Halk türkülerinin yaşanmış öykülerini canlandırır.
D. MÜZİK KÜLTÜRÜ	D.1. Halk türkülerinin yaşanmış öykülerini araştırır.
	D.2. Uluslararası müzik türlerini tanır.
	D.3. Dinlediği uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt eder.
	D.4. Müziklerle ilgili araştırmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.
	D.5. Atatürk'ün güzel sanatlar içinde Türk müziğinin geliştirilmesine verdiği önemi açıklar.
	D.6. Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini öğrenmeye istekli olur.

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı, İlköğretim Genel Müdürlüğü, İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı(2007)

Tablo 4 incelendiğinde A.7 numaralı kazanımda "yurdumuzdaki müzik türlerinde eserler seslendirir" denilmektedir. Bu kazanımda Yurdumuzdaki halk müziği ve sanat müziğinden örneklerin öğrenildiği görülmektedir. C.4 numaralı kazanımda ise Halk türkülerinin yaşanmış öykülerini canlandırır. Bu kazanımda da türkülerimizden seçkin örnekler öğrenmeleri desteklenmektedir. D.1 numaralı kazanımda ise yapılan araştırmalarla öğrendiklerinin pekiştirilmesi sağlanmaktadır.

Tablo 5
İlköğretim Müzik Dersi 8. Sınıf Müzik Kültürü ile Alakalı Kazanımlar

ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR
A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA	A.3. Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri dinlemekten hoşlanır
	A.6. Yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirir.
C. MÜZİKSEL YARATICILIK	C.2. Halk türkülerinin yaşanmış öykülerini canlandırır.
D. MÜZİK KÜLTÜRÜ	D.1. Geleneksel Türk müziklerine ilişkin türleri ayırt eder.
	D.2. Dinlediği değişik türdeki Müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar.
	D.3. Halk türkülerinin yaşanmış öykülerini araştırır.
	D.4. Dinlediği değişik türdeki müziklerden arşiv oluşturur.
	D.5. Atatürk'ün yeni müzik kurumlarımızın açılmasında ve müzik sanatçılarının yetiştirilmesindeki önderliğini örneklerle açıklar.
	D.6. Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrar.
	D.7. Atatürk'ün belirlediği müzik ilkeleri doğrultusunda yapılan Çalışmaları ve sağlanan gelişmeleri anlatır.

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı, İlköğretim Genel Müdürlüğü, İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı(2007)

Tablo 5 incelendiğinde Türk müzik kültürüne yönelik konuların bu sınıf seviyesinde arttığı görülmektedir. A.3 kazanımı öğrencilerin diğer Türk toplum ve topluluklarının eserlerinden örnekler öğrenmeleri ve bu sayede diğer Türk devletlerinin müziklerini dinleyerek aradaki benzerlikler üzerine düşünmeleri sağlanmaktadır. A.6 kazanımı ise yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirmesi ve Halk müziğimiz ve Sanat müziğimizden örnekler öğrenmesini sağlamaktadır. C.2 kazanımı ise kültürümüzde önemli bir rolü bulunan Türkülerimizin hikâyelerini öğrenmeleri açısından önemlidir. Yaparak yaşayarak öğrenmeleri öğrendikleri eserleri daha uzun süre akılda tutmalarına

yardımcı olabilmektedir. D.1 kazanımı geleneksel Türk müziklerine ilişkin türleri ayırt etmelerine ve dinledikleri eserleri bilinçli,türünü ayırt ederek dinlemelerine katkı sağlamaktadır. D.3 kazanımı ise C.2 kazanımını desteklemektedir.

2.3. Üçüncü Alt Problem İle İlgili Bulgular ve Yorum

Araştırmanın üçüncü alt problemi "2017-2018 Eğitim öğretim yılında uygulanmaya başlayan yeni öğretim programında Türk müzik kültürü konularında değişiklik yapılmış mıdır?" şeklinde oluşturulmuştur.

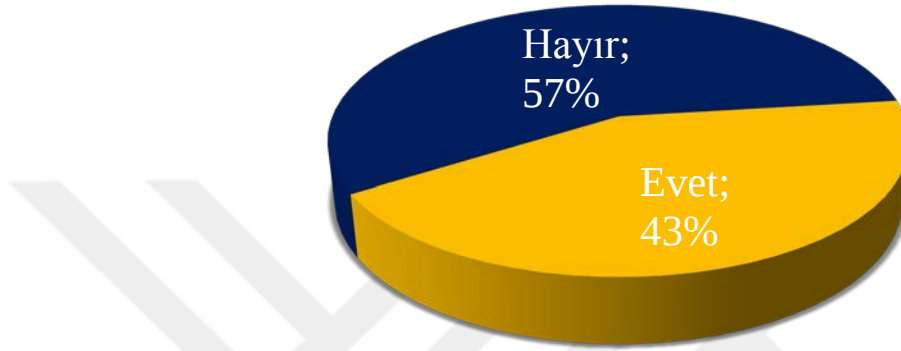
2017-2018 öğretim yılında uygulamaya konulan yeni program incelendiğinde Türk kültürü ile ilgili kazanımların büyük oranda aynı kaldığı görülmektedir. Eklenen kültür ile alakalı yeni kazanımlar ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 6
2017-2018 Eğitim Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Müzik Dersi Öğretim Programına Eklenen Türk Müzik Kültürü İle İlgili Kazanımlar

ÖĞRENME ALANI	KAZANIM
DİNLEME-SÖYLEME	Mü.5.A.5. Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.
DİNLEME-SÖYLEME	Mü.6.A.6. Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder.
MÜZİK KÜLTÜRÜ	Mü.6.D.3. Yurdumuza ait müzik türlerinin kültürümüzün bir değeri ve zenginliği olduğunu fark eder.
MÜZİK KÜLTÜRÜ	Mü.6.D.4. Türk müziği kültürünü tanır
DİNLEME-SÖYLEME	Mü.7.A.4. Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder.
MÜZİK KÜLTÜRÜ	Mü.7.D.6. Türk müziği kültürünü tanır
DİNLEME-SÖYLEME	Mü.8.A.4. Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder.
DİNLEME-SÖYLEME	Mü.8.A.8. Türk kültürüne ait müzikleri dinler.
DİNLEME-SÖYLEME	Mü.8.A.10. Mahallî sanatçıları araştırır.
MÜZİK KÜLTÜRÜ	Mü.8.D.1. Türk müziği biçimlerini tanır.

2.4. Dördüncü Alt Problem İle İlgili Bulgular ve Yorum

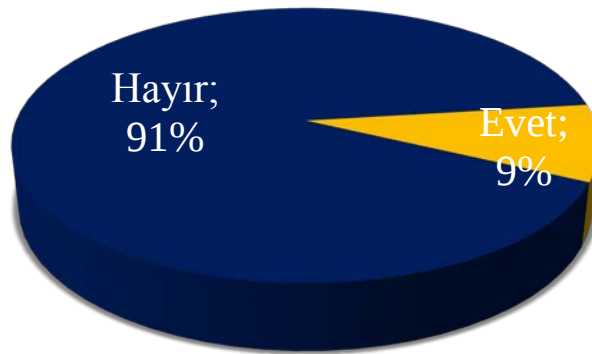
Araştırmanın dördüncü alt problemi " Ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin Türk Müzik kültürü konusundaki bilgi düzeyleri nasıldır?" şeklinde oluşturulmuştur. Bu kapsamda Kocaeli ili Karamürsel ilçesinde 2016-2017 eğitim-öğretim yılında örgün eğitimde yer alan 317 öğrenciye 28-31 Mayıs 2017 tarihleri arasında uygulanan anket sonuçları aşağıdaki gibidir:

Grafik 1: Öğrencilerin Müzik Aleti Çalma Durumu

Öğrencilere yöneltilen birinci soru "Herhangi bir müzik aleti çalıyor musunuz?" şeklindedir. Öğrencilerin %57'si Evet, %43'ü ise hayır olarak cevaplandırmıştır.

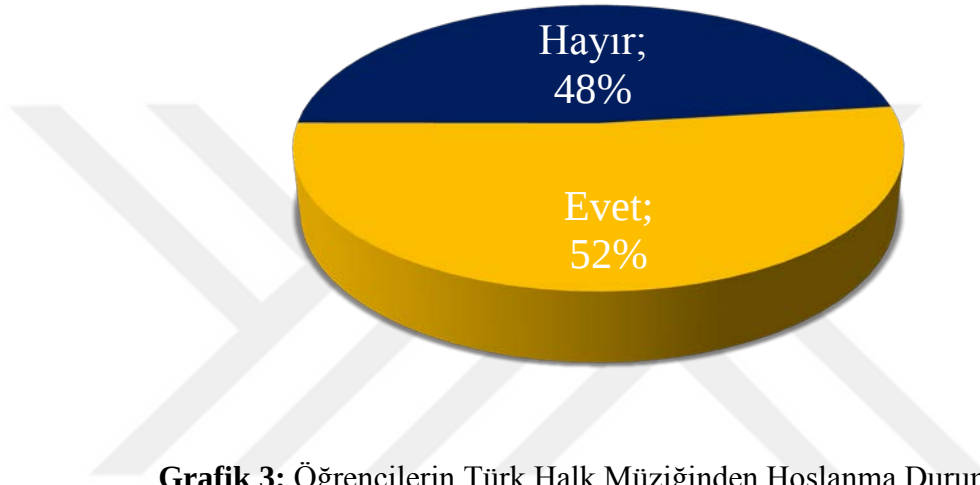
Bu durum bize Müzik derslerinde enstrüman kullanımının seviyesini göstermektedir. Bu müzik aletlerinin büyük çoğunluğu okul çalgılarından oluşmaktadır.

Grafik 2: Öğrencilerin Amatör Olarak Bir Müzik Grubunda Bulunma Durumları

Öğrencilere yöneltilen ikinci soruda " Amatör olarak herhangi bir müzik grubunda (koro vb.) bulunuyor musunuz?" şeklindedir. Öğrencilerin %91'i Hayır, %9'u ise Evet cevabını vermişlerdir.

Sonuçlara bakıldığında öğrencilerin hem okul içi hem de okul dışı yaşantılarında korolara karşı ilgisiz oldukları görülmüştür. İlköğretim Müzik dersi öğretim programı incelendiğinde öğrencileri korolara yönlendirecek herhangi bir konunun olmadığı görülmektedir.

Grafik 3: Öğrencilerin Türk Halk Müziğinden Hoşlanma Durumları

Öğrencilere yöneltilen üçüncü soru " Türk Halk Müziğinden hoşlanır mısınız?" şeklindedir. Bu soruyu öğrencilerin %48'i Hayır, %52'si Evet olarak cevaplandırmıştır.

Verilen cevaplara göre öğrencilerin yarıdan fazlası halk müziğinden hoşlanmaktadır. Öğretim programında halk müziği konu ve örneklerine daha fazla yer verilmesi durumunda bu oranın artacağı düşünülmektedir. Bu oranın artması müzik kültürünün ve halk müziği dağarcığının aktarımı açısından önem arz etmektedir.

Grafik 4: Öğrencilerin Kopuz Kelimesinin Anlamını Bilme Durumları

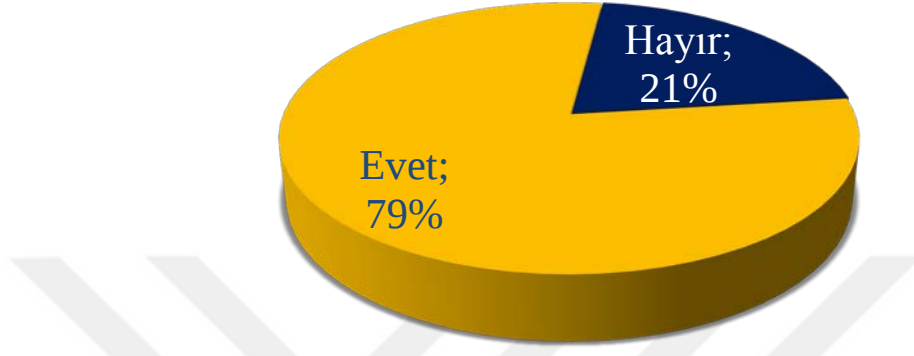
Öğrencilere yöneltilen dördüncü ve beşinci sorular birbiri ile ilişkili sorular olup, 4.soru " KOPUZ kelimesinin anlamını biliyor musunuz?", 5. soru ise cevabı Evet olanlar için açıklama şeklinde tasarlanarak "KOPUZ kelimesinin ne ifade ettiğini açıkça yazınız?" şeklinde sorulmuştur.

4. soruya öğrencilerin %96'sı Hayır cevabı vermiştir. Evet, cevabı veren % 4'lük dilimdeki öğrencilerin cevapları ise aşağıdaki gibidir:

Tablo 7
"Kopuz" Kelimesinin Anlamını Biliyorum Diyen Öğrencilerin Verdiği Cevaplar

İFADELER	N
3 TELLİ SAZ	4
BİR MÜZİK ALETİ	3
BÜTÜN ÇALGILARIN BAŞI	2
AŞIK VEYSEL	1
MANDOLİN	1
SAZA BENZER ALET	1
TÜRKLERİN BİR ÇEŞİT SAZI	1
TOPLAM	13

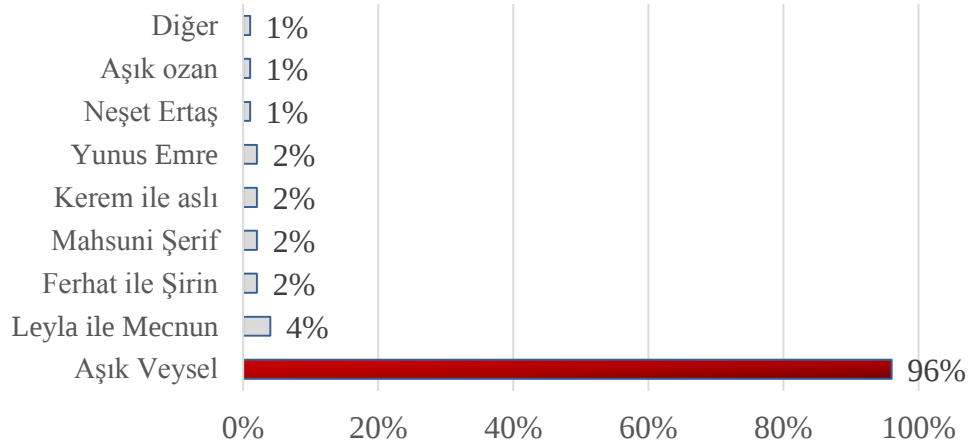
Tabloya bakıldığında Evet cevabı veren 13 öğrenciden 8'i kopuzun bir saz olduğunu, yalnızca bir tanesi ise Türklerin bir çeşit sazı olduğu cevabını vermiştir. Öğretim programında 7. sınıf seviyesinde enstrüman bilgisine yer verilmiş olmasına rağmen milli kültürümüzün parçası olan enstrümanlardan bahsedilmemesi bu oranın düşük olmasının sebebi olduğu kanaati uyandırmaktadır.

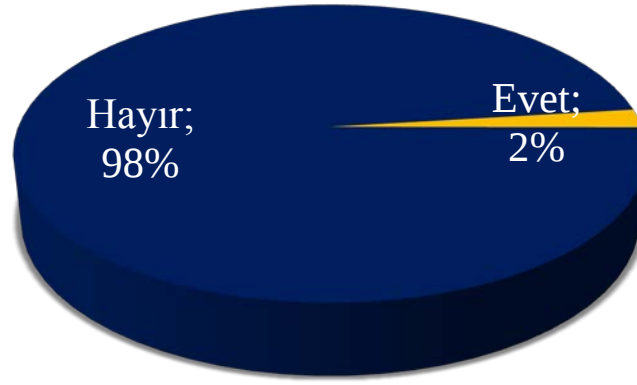
Grafik 5: Öğrencilerin Aşık isimlerini Bilme Durumları

Anketin 6. ve 7. sorusu ilişkili sorulardan hazırlanmış olup, 6. soruda öğrencilere "Bildiğiniz Aşık ismi var mı?" sorusu yöneltilmiş, Evet cevabı verenler için 7. soru "Bildiğiniz Aşık isimlerini belirtir misiniz?" şeklinde sorulmuştur.

Öğrencilerin % 21'i Hayır, % 79'u Evet cevabını vermiştir. Evet cevabını veren %79'luk kesim ise bildikleri Aşık ismi olarak büyük oranda Aşık Veysel cevabını vermiştir.

Grafik 6: Öğrenciler Tarafından Belirtilen Aşık İsimleri

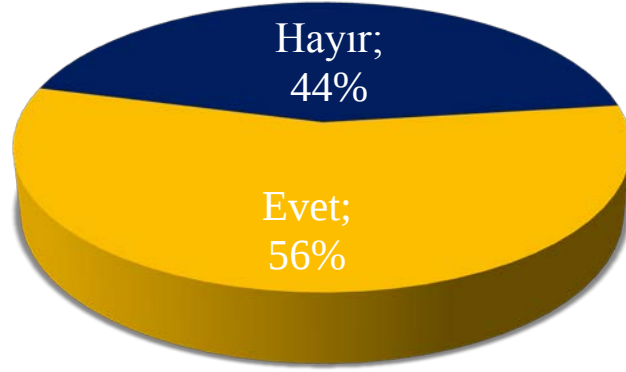
Grafik 7: Öğrencilerin Müzik Derslerinde Ağıt Öğrenme Durumları

Öğrencilere yöneltilen 8. ve 9. sorularda birbirleri ile ilişkili sorulardır. 8 soruda öğrencilere "Müzik derslerinde herhangi bir "AĞIT" öğrendiniz mi?" sorusu yöneltilmiş öğrencilerin %98'i bu soruya hayır cevabı vermiştir. Milli kültürümüzün önemli bir parçası olan ağıtların bu seviyede bilinmesi gelecek nesillere aktarımı açısından sorun oluşturmaktadır. Eğitim programında bu konuya yer verilmesi ve örneklendirilmesi bu oranı muhakkak etkileyeceği düşünülmektedir.

9. Soruda ise öğrencilere "Öğrendiğiniz ağıt isimlerini belirtir misiniz?" sorusu yöneltilmiştir. Öğrencilerin verdiği cevaplar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 8
Öğrencilerin öğrendiği Ağıt isimleri

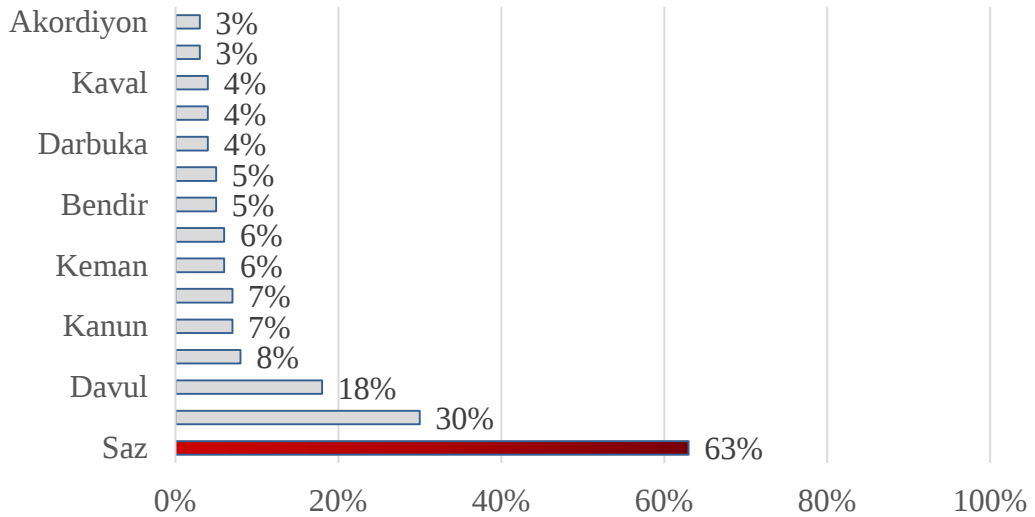
İFADELER	ÖĞRENCİ SAYISI
YARİM İSTANBULU MESKEN Mİ TUTTUN	2
«'ÖLENLERİN ARKASINDAN SÖYLENİR'»	2
YÜKSEK YÜKSEK TEPELERE	1
SARI GELİN	1
MÜZİK BAMBAŞKA	1
DÜNYA NE GÜZEL OLSA	1
TOPLAM	7

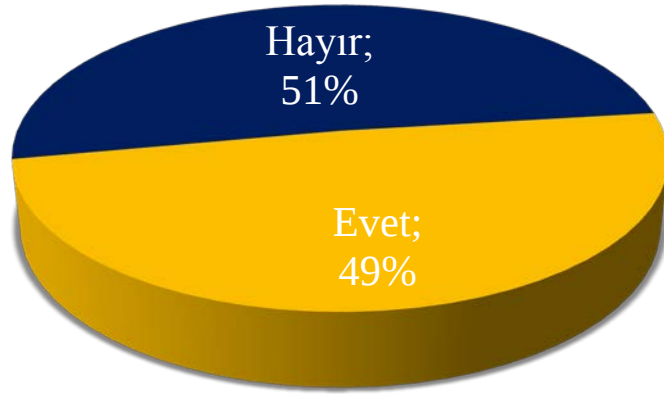
Grafik 8: Öğrencilerin Türk Halk Müziği Çalgılarını Bilme Durumları

Öğrencilere uygulanan anketteki 10. ve 11. sorularda birbirleri ile ilişkili sorulardan oluşmaktadır. 10. soruda öğrencilere. "Türk Halk Müziği enstrüman bildiğiniz var mı?" sorusu yöneltilmiştir. Öğrencilerin %56'sı bu soruya Evet cevabı vermiştir. Yine aynı soruya öğrencilerin %44' ü Hayır cevabı vermiştir.

11. soruda ise öğrencilere "Bildiğiniz Türk Halk Müziği enstrümanlarını belirtir misiniz?" diye sorulmuştur. Evet, cevabı veren öğrencilerin %63' ü sorulan soruya "Saz" cevabı vermiştir. Verilen diğer cevaplar aşağıdaki grafikte belirtilmiştir

Grafik 9: Öğrenciler Tarafından Belirtilen Türk Halk Müziği Çalgıları

Grafik 10: Öğrencilerin Türk Sanat Müziğinden Hoşlanma Durumları

Öğrencilere yöneltilen 12. soru ise "Türk Sanat Müziğinden hoşlanırsınız mı?" şeklindedir. Öğrencilerin %51' i bu soruya Evet cevabı vermiştir. %49' u ise Hayır cevabı vermiştir. Seviyelerine uygun eserlerin programda daha fazla bulunmasının yine bu oranı arttıracığı muhakkaktır.

Grafik 11: Öğrencilerin RAST Kelimesinin Anlamını Bilme Durumları

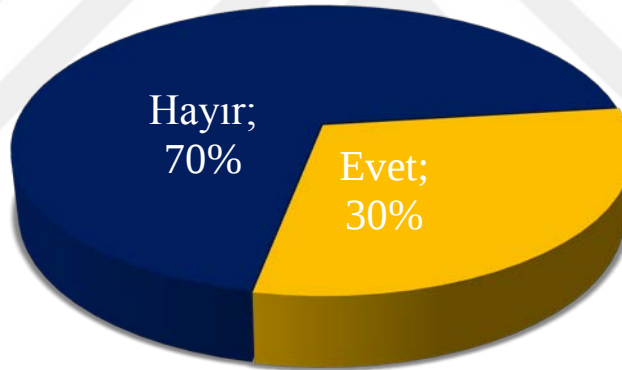
Öğrencilere uygulanan anketin 13. ve 14. soruları birbiri ile ilişkili sorulardır. 13. soru "RAST kelimesinin anlamını biliyor musunuz?" şeklinde sorulmuştur. Öğrencilerin % 98' i bu soruya Hayır cevabı vermiştir. 8. sınıf seviyesinde bu konudan bahsedilmesine rağmen oranın bu kadar yüksek çıkması düşündürücüdür. Konu dizilerle beraber verilmiş ve makamların tampere sistemleri öğrencilere dinletilmiştir. Uygulanan öğretim tekniklerinin de bu konunun anlaşılmasında etkili olabileceği düşünülmektedir

14. soruda ise öğrencilere "RAST kelimesinin ne ifade ettiğini açıkça yazınız." sorusu yöneltilmiş ve verilen cevaplar aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 9
RAST Kelimesinin Öğrenci Görüşleri Açısından Anlamı

İFADELER	N
RASTGELE	2
RASTLAMAK	2
MAKAM	2
DİĞER	1
Toplam	7

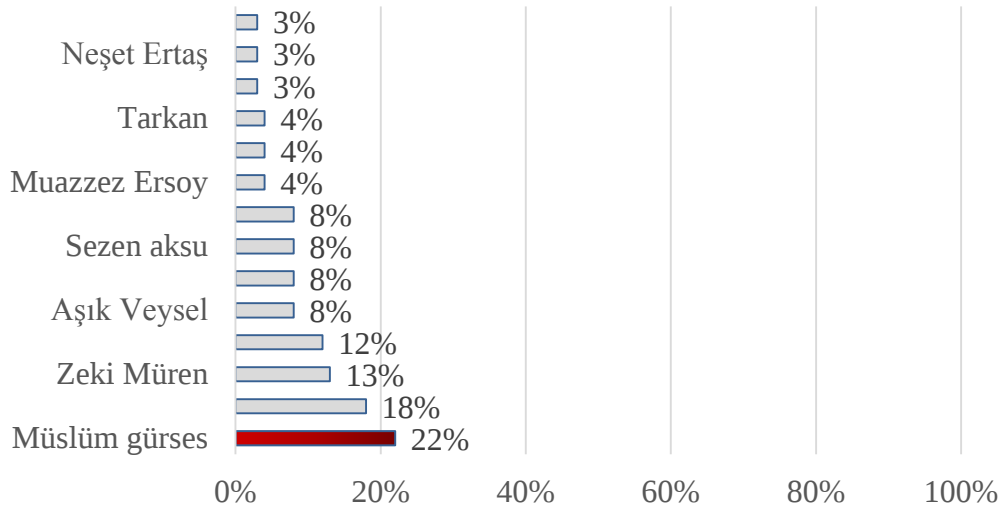
Tabloda görüldüğü üzere Rast kelimesinin makam ismi olduğunu 2 öğrenci bilmiştir.

Grafik 12: Öğrencilerin Türk Sanat Müziği Bestecilerini Tanıma Durumları

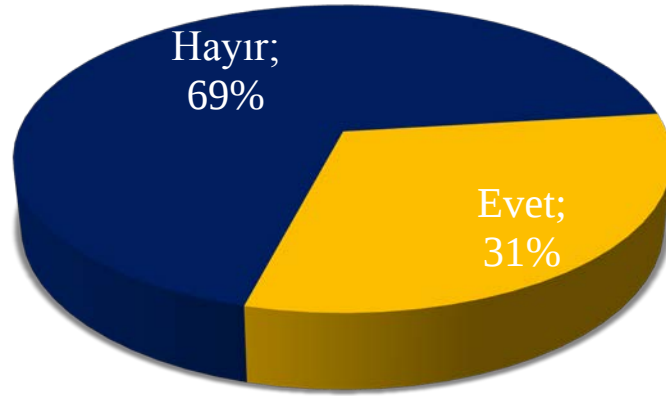
Öğrencilere uygulanan anketin 15. ve 16. soruları birbiri ile ilişkili sorulardır. 15.soruda öğrencilere "Türk Sanat müziği bestecilerinden herhangi birinin ismini biliyor musunuz?" sorusu sorulmuş, 16. soruda ise evet cevabı verenlerden cevaplarını açıkça belirtmeleri istenmiştir. 15. soruya öğrencilerin % 70 i Hayır cevabı vermiş,%30 u ise soruyu Evet olarak cevaplamıştır

16. soruya verilen cevaplar ise aşağıdaki grafikte görüldüğü gibidir:

Grafik 13: Öğrenciler Tarafından Belirtilen Türk Sanat Müziği Bestecileri

16. soruda verilen cevaplar kontrol edildiğinde yalnızca Zeki Müren' in adının doğru cevap olduğu, ancak diğer önemli Türk Sanat Müziği bestecilerinden hiçbirinin adının yazılmadığı görülmektedir. Öğretim programına bu konu ile ilgili bir konunun veya alt bölümün eklenmesi mutlaka bestecilerimizin öğrenilmesi ve öğretilmesini kolaylaştıracaktır.

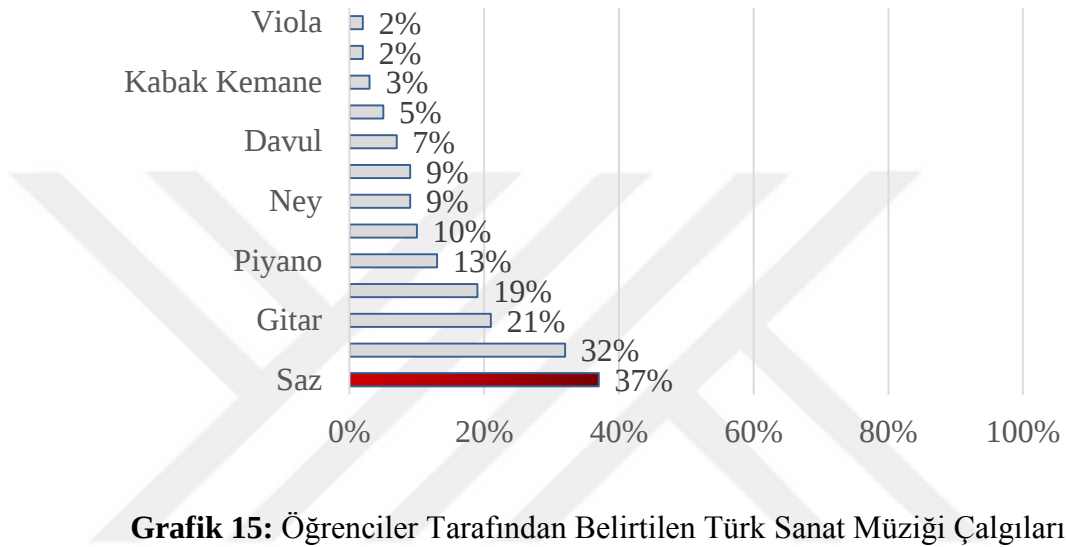

Grafik 14: Öğrencilerin Türk Sanat Müziği Çalgılarını Bilme Durumları

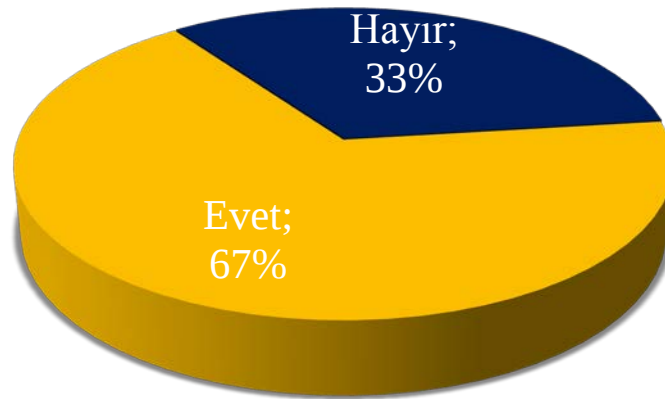
Ankette sorulan 17. ve 18. sorularda birbiri ile bağlantılı sorulardır. sorulan 17. soruda öğrencilere "Türk Sanat Müziği enstrümanlarından bildiğiniz var mı?" sorusu yöneltilmiştir

Ankete katılan öğrencilerin %69 u sorulan soruya Hayır cevabı vermiş %31 i ise soruyu Evet olarak cevaplamıştır. Kültürümüz için önemli olan sazlarımızın eğitim programında yer alması ve gereken önemin verilmesi hem sazlarımızın bilinmesi hem de icrası bakımından oldukça önemlidir.

18. soruda öğrencilere, Bildiğiniz Türk Sanat Müziği enstrümanlarını belirtir misiniz? Sorusu yöneltilmiş ve verilen cevaplar aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

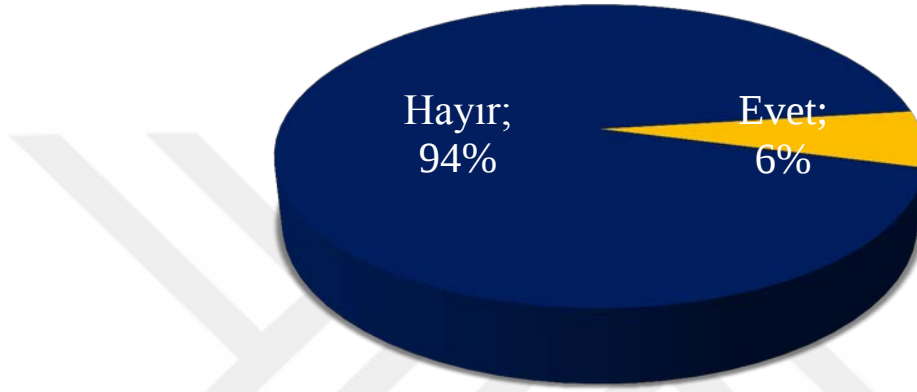

7.sınıf seviyesinde öğretim programında enstrümanlar konusu işlenmektedir. Bu konunun da batı müziği enstrümanları ile birlikte verilmesi öğrencilerin konuyu öğrenmelerini zorlaştırmaktadır. Sadece Türk müziği çalgılarının işlenmesi ve konunun görselleştirilmesi şüphesiz yukarıdaki oranlarının artmasına katkı sunacaktır.

Ankette sorulan 19. u soruda öğrencilere "Ortaokul eğitiminiz boyunca müzik derslerinde Mehter müziğinden bahsedildi mi?" sorusu yöneltilmiş; öğrencilerin %67 si bu soruyu Evet olarak ,%33 ü ise hayır olarak cevaplamıştır.

Milli müzik kültürümüzün temel taşlarından olan askeri müzik konusunun ve mehterin bu seviyede bilinmesi mehter musikimizin gelecek nesillere aktarımı konusunda umut vericidir. Eğitim programında da bu konuya yer verilmesi ve tarihi gelişiminin anlatılması konunun daha iyi anlaşılmasının sağlanmasında önem arz etmektedir.

Grafik 17: Öğrencilerin ŞAMAN Kelimesinin Anlamını Bilme Durumları

Ankette sorulan 20. ve 21. sorularda birbiri ile ilişkili sorulardır. 20. soruda öğrencilere "ŞAMAN" kelimesinin anlamını biliyor musunuz? Sorusu yöneltilmiş ve ankete katılanların % 94' ü soruya "Hayır" cevabı vermiştir. Öğrencilerin % 6' sı ise soruyu "Evet" şeklinde cevaplamıştır.

21. soruda evet cevabı veren öğrencilere. "ŞAMAN" kelimesinin ne ifade ettiğini açıkça yazınız? Sorusu yöneltilmiş ve soruya verilen cevaplar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 10
ŞAMAN Kelimesinin Öğrenci Görüşlerine Göre Anlamı

İFADELER	ÖĞRENCİ SAYISI
DİN ADAMI	3
METİN2 OYUNUNDAKİ KARAKTER	2
BİR GRUBUN LİDERİ	2
BÜYÜCÜ	2
ŞAMANİZM'E MENSUP KİŞİLER	2
KABİLE ŞEFİ	2
LİDERLİK	1
BİLGİN KİŞİ	1
YÖNETİCİ	1
SES EĞİTMENİ	1
DİĞER	1
TOPLAM	18

Tablo 9 incelendiğinde soruya cevap veren 18 öğrenci olduğu görülmektedir. Bu öğrencilerin yazdıkları ifadeler incelendiğinde din adamı, büyücü, bilgin kişi ifadelerinin "Şaman" tanımına yakın olduğu ancak eksik ifadeler olduğu görülmektedir. Türk Dil Kurumu'na göre şaman: "şamanlıkta büyü yapan, gelecekte haber verdiğine, ruhlarla ilişki kurarak hastalıkları iyileştirdiğine inanılan kimse, kam" olarak tanımlanmaktadır (<http://tdk.gov.tr>).

SONUÇ

Müzik Dersi Öğretim Programının amaçları içerisinde kültür aktarımına yerel, bölgesel, ulusal müzik kültürümüzü tanımaya yönelik bir amaç olduğu görülmüş, fakat öğrenci görüşleri incelendiğinde bu amaca yeterli düzeyde ulaşılamadığı tespit edilmiştir.

Müzik dersi öğretim programı incelendiğinde kazanımlar içerisinde milli müzik kültürümüze yönelik konuların kültürümüzün sürekliliği açısından yeterli olmadığı göze çarpmaktadır. Türk müzik kültürü ile ilgili kazanımların artırılması öğrencilerin müzik kültürümüz hakkında daha fazla bilgi edinmeleri açısından önemlidir.

Örneklem grubundaki öğrencilerin %96 sı kopuz kelimesinin anlamını bilmediği %98'inin ise herhangi bir ağıt örneği bilmediği tespit edilmiştir. Geleneksel Türk çalgıları hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları, bilgi sahibi olanların ise sadece bir çalgı ismi üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Öğrencilerin % 98'inin sanat müziği makamlarını ve eserlerini bilmedikleri yapılan çalışmada göze çarpan konular arasında yer almaktadır.

2017-2018 eğitim öğretim yılında uygulamaya konulan yeni müzik dersi öğretim programında Türk müzik kültürü ile ilgili kazanım sayısının arttığı görülmektedir.

Araştırmanın bulguları incelendiğinde Milli Eğitim Bakanlığı Ortaokul Müzik Dersi öğretim programının(2006-2017 yılları arasında uygulanan) milli müzik kültürümüzü tam anlamıyla öğrencilere aktaramadığı görülmektedir. Uygulanan anket sonucunda öğrencilere yöneltilen sorularda milli kültürümüz açısından bilinmesi gerekli görülen konularda öğrencilerin verdiği cevapların bu alanlarda yeterli olmadığı, bu durumun müzik kültürümüzü gelecek nesillere aktarımında sorunlar oluşturacağı görülmüştür.

ÖNERİLER

Müzik kültürümüz için önem teşkil eden aşıklık geleneğinin, tarih boyunca çalılıp geliştirilen çalgıların, bölgesel müzik kimliklerinin ve uygun örneklerinin, milli müzik kültürünün oluşmasına katkı sunmuş sanatçıların ve tarihi şahsiyetlerin, yine müzik kültürünü yansıtan eserlerin öğrenci seviyelerine uygun olarak çoğaltılmasının öğrencilerin bu konuda bilinçlenmesi ve kültürün aktarımına katkı sağlaması değerlendirilmiştir. Söz konusu konuların programda daha fazla bulunmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Araştırma içerisinde bahsedildiği gibi müzik ile kültür aktarımı gerçekleşmektedir ve müzik kültürden birçok öğeyi yansıtmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırladığı Türkçe dersi ve Sosyal Bilgiler dersi programlarında milli kültür adına üniteler bulunmaktadır. Milli müzik kültürünün devamı için Müzik dersi eğitim programında da milli müzik kültürü başlığında bir ünitenin bulunması, öğrencilerin müzik kültürümüz hakkında bilgi edinmesi ve gerekli donanıma sahip olması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

Ortaokul Müzik Dersi öğretim programında bulunan eserlerin öğrenci seviyesine uygun olan, müzik kültürümüzün temelini teşkil eden türkü ve şarkılardan seçilmesi ve bu eserlerin dinletilmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir.

Yeni müzik dersi öğretim programını uygulayan öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim verilmesi programın doğru aktarılması açısından kolaylık sağlayacaktır. Öğretim programında bulunan Türk müzik kültürüne yönelik yeni kazanımların öğretmenler tarafından öğrencilere nasıl aktarılacağına değinilmelidir.

Bu araştırma müzik dersi öğretim programında Türk müzik kültürünün varlığını sorgulamak için yapılmıştır. Bundan sonra yapılacak araştırmaların Türk müzik kültürünün aktarımına katkı sağlayacak araştırmalar farklı yaş gruplarına uygulanarak değerlendirilebilir.

2017-2018 tarihinde uygulamaya konulan yeni öğretim programı incelendiğinde bahsedilen konularla alakalı bir takım yeni kültürel kazanıma yer verildiği görülmektedir. Bu kazanımların artırılması öğrencilerde bu yöndeki algıyı artıracaktır düşünülmektedir. Milli müzik kültürünün yaşatılması ve aktarılması için yapılacak

alışmalar gelecek nesillerin kültürel olarak kendini geliştirmesine ve bunun sonucu olarak da Türk müzik kültürünün korunarak aktarılmasına katkı sağlayacağı değerlendirilmiştir.

KAYNAKÇA

Kitaplar

- Budak, Ogün Atilla, 2006, Türk Müziğinin Kökeni-Gelişimi Phoenix yayınları, Ankara
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, E., Karadeniz, Ş., Demirel, F., 2012, Bilimsel Araştırma Yöntemleri, PEGEM Akademi Yayınları, Ankara
- Fraenkel, J.R ve Wallen, N.E, 2006, How to design and evaluate research in education. (6. baskı), McGraw-Hill İnternational Edition, New York
- Güvenç, Bozkurt, 1984 İnsan ve kültür. Remzi Kitapevi, İstanbul
- Helvacı, Z., 2006, Kültürel Kimlik Bağlamında Müzik Kültürümüz ve AB Süreci, Sevdâ Cenap And Müzik Vakfı Yayınları, Ankara
- Karasar, Niyazi, 2014, Bilimsel Araştırma Yöntemi, Nobel Yayınevi, Ankara
- Kaygısız, Mehmet, 2000, Türklerde müzik, Kaynak yayınları, Ankara
- Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı, 2007, Devlet Kitapları Müdürlüğü, Ankara
- Özçelik, Durmuş Ali, 2010, Eğitim programları ve öğretim (Genel öğretim yöntemi) Pegem akademi, Ankara
- Selahattin, Ertürk, 1979, Eğitimde Program Geliştirme, Ankara
- Tanrıkorur, Cinuçen, 2003, Osmanlı Dönemi Türk Musikisi, Dergah yayınları, Ankara
- Tekin, Hatice Selen, 2016, Türk Müziği Nazariyatı ve Solfej 1 Basit Makamlar, Şed Makamlar, 3. Baskı Müzik Eğitimi Yayınları
- Turan, Şerafettin, 1990, Türk kültür tarihi, Bilgi yayınevi, Ankara
- Uçan, Ali, 1998, Atatürk Ve Müzik İnkılabına Genele Bir Bakış, Opera Bale Dergisi, D.O. Balesi Genel Müdürlüğü Yayını, Ankara
- Uçan, Ali, 2005, Müzik Eğitimi Temel Kavramlar, İlkeler, Yaklaşımlar Ve Türkiye'deki Durum, Evrensel Müzik Evi Yayınları, Ankara
- Vural, F., 2016, İslamiyetten Önce Türklerde Kültür ve Müzik, Hun, Kök Türk ve Uygur Devletleri, Ötüken Neşriyat, İstanbul.

Sürekli Yayınlar

Açıl, Ahmet, 2015, Yaşayan Aşıklık Geleneğinin Müzik Eğitime Etki ve Katkıları (Sivas İli Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Aksu, Cahit, 2015, Türkiye'nin Geliştirilecek Ortaokul Müzik Öğretim programında Bulunması Gereken Bazı Genel Amaçlar, Milli Eğitim Bakanlığı dergisi, 2015 Yaz 217. Sayısı, Ankara

Büyükyıldız, H. Zeki, 2004, Kültür Taşıyıcısı Olarak Türk Halk Müziği (TRT ve Özel Radyo Örnekleri), Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Uçan, Ali, 1997, Geçmişten günümüze, Günümüzden Geleceğe Türk müzik Kültürü, Bildiri Metni 4. Uluslararası Türk Kültür Kongresi, Ankara

İnternet Kaynakları

<http://e-dergi.atauni.edu.tr/ataunikkefd/article/viewFile/1021004163/1021003987>

https://tegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_06/09163337_MYzik_Dersi_YYretim_ProgramY_Yzet_Sunum.pdf

<http://tdk.gov.tr>

EKLER

EK 1: ANKET FORMU

Anket Soruları

Bu anket "**Milli Eğitim Bakanlığı Ortaokul Müzik Dersi öğretim programının Türk Müzik Kültürünü Gelecek Nesillere Aktarmadaki Rolü**" isimli yüksek lisans tezi için kaynaklık oluşturmak üzere hazırlanmıştır. Anket yaklaşık 15 dakika sürmektedir. Sorulara vereceğiniz cevaplar çalışmanın güvenilirliğine katkı sağlayacaktır. Teşekkür ederim.

Akın KEÇECİ

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yüksek Lisans Öğrencisi

SORU1. Herhangi bir müzik aleti çalıyor musunuz?

Evet	1
Hayır	2

SORU2. Amatör olarak herhangi müzik grubunda (koro vb.) bulunuyor musunuz?

Evet	1
Hayır	2

SORU 3.Türk Halk Müziğinden hoşlanır mısınız?

Evet	1
Hayır	2

SORU 4.‘KOPUZ’ kelimesinin anlamını biliyor musunuz?

Evet	1
Hayır	2

Dikkat: 5. soru, 4. soruya 1 cevabı verenler tarafından yanıtlanacaktır.

SORU 5. ‘‘KOPUZ’’ kelimesinin ne ifade ettiğini açıkça yazınız?

SORU 6. Bildiğiniz Aşık ismi var mı?

Evet	1
Hayır	2

Dikkat: 7.soru, 6. soruya 1 cevabı verenler tarafından yanıtlanacaktır.

SORU 7. Bildiğiniz Aşık isimlerini belirtir misiniz? (Açıkça yazınız, birden fazla ise virgöl ile ayırınız)

SORU 8. Müzik derslerinde herhangi bir "AĞIT" öğrendiniz mi?

Evet	1
Hayır	2

Dikkat: 9. soru, 8. soruya 1 cevabı verenler tarafından yanıtlanacaktır.

SORU 9. Öğrendiğiniz ağıt isimlerini belirtir misiniz?(Açıkça yazınız, birden fazla ise virgöl ile ayırınız)

SORU 10. Türk Halk Müziği enstrümanlarından bildiğiniz var mı?

Evet	1
Hayır	2

Dikkat: 11. soru, 10. soruya 1 cevabı verenler tarafından yanıtlanacaktır.

SORU 11. Bildiğiniz Türk Halk Müziği enstrümanlarını belirtir misiniz?(Açıkça yazınız, birden fazla ise virgül ile ayırınız)

SORU12.Türk Sanat Müziğinden hoşlanır mısınız?

Evet	1
Hayır	2

SORU 13.“RAST” kelimesinin anlamını biliyor musunuz?

Evet	1
Hayır	2

Dikkat: 14.soru, 13. soruya 1 cevabı verenler tarafından yanıtlanacaktır.

Soru 14. “RAST” kelimesinin ne ifade ettiğini açıkça yazınız?(Açıkça yazınız)

SORU 15.Türk Sanat müziği bestecilerinden herhangi birinin ismini biliyor musunuz?

Evet	1
Hayır	2

Dikkat: 16. soru, 15. soruya 1 cevabı verenler tarafından yanıtlanacaktır.

SORU 16. Bildiğiniz Türk Sanat müziği bestecilerini belirtir misiniz?(Açıkça yazınız, birden fazla ise virgül ile ayırınız)

SORU 17. Türk Sanat Müziği Enstrümanlarından bildiğiniz var mı?

Evet	1
Hayır	2

Dikkat: 18. soru, 17. soruya 1 cevabı verenler tarafından yanıtlanacaktır.

SORU 18. Bildiğiniz Türk Sanat Müziği enstrümanlarını belirtir misiniz?(Açıkça yazınız, birden fazla ise virgül ile ayırınız)

SORU19. Ortaokul eğitiminiz boyunca müzik derslerinde Mehter müziğinden bahsedildi mi?

Evet	1
Hayır	2

SORU 20.“ŞAMAN” kelimesinin anlamını biliyor musunuz? **TEK CEVAP**

Evet	1
Hayır	2

Dikkat: 21. soru , 20. soruya 1 cevabı verenler tarafından yanıtlanacaktır.

SORU 21. “ŞAMAN” kelimesinin ne ifade ettiğini açıkça yazınız?(Açıkça yazınız)

ANKET BİTTİ TEŞEKKÜR EDERİZ.

EK 2: ETİK KURULU RAPORU

BELC3UA6B

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Etik Kurulu

Sayı : 61923333/044/
Konu : Anketler Hk.

Sayın AKIN KEÇECİ

Üniversitemiz Etik Kurulu Başkanlığının 03/05/2017 tarihli ve 68 sayılı toplantısında alınan "01" nolu karar örneği aşağıda sunulmuştur. Bilgilerinize rica ederim.

Prof.Dr. Mustafa ALTINDİŞ
Etik Kurulu Başkan Yardımcısı

Yapılan görüşmeler sonunda; Akın KEÇECİ'nin "Milli Eğitim Bakanlığı Ortaokul Müzik Dersi Müfredatının Türk Müzik Kültürünü Gelecek Nesillere Aktarmadaki Rolü" başlıklı çalışmasının Etik açıdan uygun olduğuna oy çokluğu ile karar verildi.

Evrakı Doğrulamak İçin : <http://193.140.253.232/envision.Sorgula/BelgeDogrulama.aspx?V=BELC3UA6B>

Etik Kurulu Esentepe Kampüsü 54187 Serdivan SAKARYA / KEP Adresi:
sakaryauniversitesi@hs01.kep.tr
Tel:0264 295 50 00 Faks:0264 295 50 31
E-Posta :ozelkalem@sakarya.edu.tr Elektronik Ağ :www.sakarya.edu.tr

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK 3: ANKET İZİN BELGESİ

T.C.
KARAMÜRSEL KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 90665205/44/7153482

17/05/2017

Konu: Anket Çalışması İzni (Akın KEÇECİ)

KAYMAKAMLIK MAKAMINA
KARAMÜRSEL

İlgi: Sakarya Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'nün
09/05/2017 Tarihli yazısı ve ekleri.

Sakarya Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel Bilimler Anabilim
Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Akın KEÇECİ'nin Prof. Hatice Selen TEKİN
danışmanlığında hazırladığı "Milli Eğitim Bakanlığı Ortaokul Müzik Dersi Müfredatının
Türk Müzik Kültürünü Gelecek Nesillere Aktarmadaki Rolü" adlı tez çalışması
kapsamında, ilçemiz 8. Sınıf öğrencilerine yönelik anket çalışması yapmak istemektedir.

Adı geçen öğrencinin ilçemiz 8.Sınıf öğrencilerine yönelik Anket çalışması
yapılması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde Olurlarınıza arz ederim.

Murat ÇAKIR
İlçe Milli Eğitim Müdürü

EKLER:

1-Yazı ve Ekleri (7 Sayfa)

O L U R
17/05/2017
Ahmet NARİNOĞLU
Kaymakamı

Adres:Hükümet Binası Kat 3 Karamürsel
Ağ Adresi: <http://karamürsel.meb.gov.tr>
e-posta: karamürsel41@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Bülent AŞIKLI/ Temel Eğitim Bölümü
Tel: (0 262) 452 40 42/Dahili:119
Faks: (0 262) 452 73 68

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 11d5-3535-3a75-81bc-492b kodu ile teyit edilebilir.

ÖZGEÇMİŞ

Akın KEÇECİ 12.05.1981 Tarihinde Erzurum'da doğdu. İlk ve orta öğretimini Erzurum'da tamamladı. 2000 Yılında Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar fakültesinin açmış olduğu yetenek sınavını kazanarak lisans eğitimine başladı. 2004 Yılında mezun olduktan sonra aynı yıl Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde tezsiz yüksek lisans eğitimine başladı.2006 Yılında buradaki eğitimini tamamlayarak Ardahan İli Posof ilçesine müzik öğretmeni olarak atandı. Daha sonra Aydın ilinde görevine devam etti. 2013 yılında Kocaeli ili Karamürsel ilçesinde çalışmaya başladı. 2017 Yılında Karamürsel Alp Anadolu Lisesine atandı halen bu okuldaki görevine devam etmektedir.